

Namminersornerup atuutilernerata 21. juni 2009
nalliuttorsiutigineqarnerani Statsminister Lars Løkke
Rasmussenip Inatsisartuni oqalugiaataa

Oqaatigineqartut atorput.

Ataqqinartorsuaq, Kunngikkormiutut ataqqinassusillit, Ataqqinartut, arnat angutillu.

Ullumikkut oqaluttuarisaanermi ilanngutaqarpugut. Kalaallit Nunaata oqaluttuarisaanera. Aamma Danmarkip oqaluttuarisaanera.

Ullumikkut ulloq kiffaanngissutsip ulloraa. Iliuuseq peqqinnartoq ineriartorteqqipparpup, tassalu inuit pineqartut qanimut tikillugit aalajannginerit pisarnerat pitsaanerpaasarmat.

Ullumikkut ulloq akisussaassutsip ulloraa. Iliuuseq peqqinnartoq ineriartorteqqipparpup, tassalu innuttaasut imminnut tunngasut aamma namminneq siunissartik akisussaaffigilermassuk.

Ullumikkut ulloq ataatsimoornerup ulloraa. Ataatsimoorneq, tassanilu qilerutit ninnitsitsisut peerneqarfii. Aamma qilerutit nukittuut pigiinnarneqarfii.

Kalaallit Nunaat aamma Danmark peqatigiillutik aamma akaareqatigiillutik piareersarsimavaat suliaq angisooq tassalu Namminersorneq pillugu inatsit. Namminersulernissaq kalaallit akornanni annertoqisumik tapersorneqarsimavoq taasissutigineqarmat.

Kiffaanngissuseq, akisussaaneq aamma ataatsimoorneq. Naleqassutsit taakku tassaapput kalaallit nunaata namminersornerata toqqammavii.

Ukiuni 30-ni namminersornerunermi Kalaallit Nunaat inuiattut nutaaliaasutut ineriartorsimavoq, tamannalu sorlaqarfimminik upperinnilluarnermik peqateqartissimavaa. Naak tamatigut

ajornaatsuinnaasanngikkaluartooq, taamaattoq Kalaallit Nunaat tutsuiginartumik ingerlasinnaasimavoq.

Namminersornerunerup toqqavik patajaatsoq napparsimavaa, maanna namminersornerup ineriartortitassaa aamma nukittorsagassaa.

Namminersorneq pillugu inatsisikkut inuiaat kalaallit akuerineqarput inuiaasut, inuiaat inatsisitigut piginnaatitaanerat naapertorlugu namminneq aalajangiisinnaatitaasut.

Namminersorneq pillugu inatsisikkut kalaallit oqaasii tassaalerput pisortatigoortumik Kalaallit Nunaanni oqaatsit. Soorunami. Taamaattussaavoq.

Aamma namminersorneq pillugu inatsit atorlugu Kalaallit Nunaata suliaasaqarfiit nutaat arlaqartut tigusinnaavai, Kalaallit Nunaanni tamanna aalajangiunneqarpat. Tamanna Kalaallit Nunaata nammineerluni ilaartussavaa aamma alliartortissavaa.

Kalaallit Nunaat angisoorujussuuvoq alianaatsoq nukittuunik inulik. Inuiaqatigiit, ineriartornerup sunniuteqarfiginissaanut inuit ataasiakkaat periarfissaqarluarfigisaat.

Kalaallit Nunaat aamma nunarsuarmioqatigiinnut isikkiveqarpoq. Nunarsuup ilagaasi. Tamaattumik pissusissamissoorluinnassaaq, naalakkersuisut FN nalunaarfigissamassuk, maanna Kalaallit Nunaat namminersortuusooq.

Kalaallit Nunaat 1967-imi nammineerluni Landsrådip siulittaasussaanik qinereqqaarpat, namminersornerulernissamik eqqarsaateqaqqaartut ilaat Jørgen C.F. Olsen oqalugiarpoq.

Taanna ima oqarpoq:

”Aporfigisinnaasagut, uatsinnik kigaallassaasut tamaasa ajugaaffigisariaqarpagut. Iliuutsigut inerititaqarumaarput iluatsitsinermik nukittoqutigalugu nunatsinnut asanninnerput, asanninneq siunissamik neriuuteqalersitsisoq.”

Tamanna pivoq 1967-imi. Taamanernit kikkut tamarmik oqartussaaqataanerat ineriartortinneqartuarsimavoq aamma pissutsini uagut nunatta akornanni.

Upperaara, namminersornissi aamma inuiattut, akornutaasinnaasut siunissami napittarumaakkasi ajugaaffigisarumaarisi. Aamma aggersuni Jørgen Olsenip oqaaserisimasai piviusunngortikkumaarisi.

Maanna Ataqqinartorsuup namminersorneq pillugu inatsit Inatsisartut siulittaasuannut tunniutissavaa.

(UNILLATSIARNEQ)

Folketingi aamma Danmarkimi naalakkersuisut sinnerlugit pilluaqqussuteqarnera naggaserusuppara tunissutissarput tunniullugu.

Matusarteq sølviusoq, kangussammik ikisiffigineqarsimasoq sanatinnikuuarput. Kangussak imaattarami, allanngoriartortarluni piffissap ingerlanerani inerikkiartorluni. Assigaa Danmarkip aamma Kalaallit Nunaata akornanni pissutsit.

Kangussak matusartup iluaniittoq tassaavoq, qaliap qalliutaata ilaa, ukiuni 70-imi Christiansborgip qaliarisimasaani. Ulloqartarsimavoq seqinnertunik – aamma ulloqartarsimavoq siallerfigineqarluni. Ulloqartarsimavoq anorersuarluni. Tamakku tamarmik illorsuup iluani aamma silaani pisarsimapputtaaq. Anorip aamma silap kangussak manngertunngortillugu qorsunngortissimavaat.

Kisianni ullumikkut ulloq ulluuvoq nuannersoq – apeqqutaanngilaq silatitsinni silap qanoq innera.

Naggataatigut Kalaallit Nunaat qamannga pisumik pilluaqquara.

Kalaallit Nunaat aamma kalaallinut tamanut Siorapalummiit Nunap Isuanut:

Namminersulerassi pilluaritsi